

LIETUVOS RESPUBLIKOS
**AKADEMINĖS ETIKOS
IR PROCEDŪRŲ**
KONTROLIERIAUS TARNYBA

2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2022-03-01 Nr. TS-13
Vilnius

TURINYS

IŽANGA	3
SANTRUMPOS	4
I. TARNYBOS ILGALAIKĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS	6
1.1. MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ SKATINIMAS LAIKYTIŠ AKADEMINĖS ETIKOS VERTYBIŲ, PRINCIPŲ IR MOKSLINIŲ PRAKTIKŲ	8
1.1.1. Švietimas akademinės etikos ir procedūrų srityje	9
1.2. TARNYBA KAIP EKSPERTINĖ INSTITUCIJA AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ SRITYJE	15
1.2.1. Į(si)traukimas į teisėkūrą akademinės etikos ir procedūrų srityje	19
1.2.2. Tarnybos reprezentavimas	19
1.2.3. Sąlygos Tarnybos darbuotojų kompetencijų tobulinimui	20
II. SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS	21
2.1. SKUNDAI DĖL GALIMŲ ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ	21
2.2. SKUNDAI DĖL GALIMŲ AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ PAŽEIDIMŲ	21
III. BENDRADARBIAVIMAS	24
3.1. NACIONALINIS BENDRADARBIAVIMAS	24
3.2. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS	24
IV. TARNYBOS VALDYMAS	25
4.1. ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI	25
4.2. FINANSINIAI IŠTEKLIAI	26
4.3. INFORMACINIAI IŠTEKLIAI	26
V. TARNYBOS VEIKLOS PRIORITETAI 2022 METAIS	27

IŽANGA

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba 2021 metais tęsė įrodymais grįstų iniciatyvų įgyvendinimą akademinės etikos srityje. Daugiau dėmesio, palyginti su ankstesniu laikotarpiu, buvo sutelkta į akademinę etiką studijų procese siekiant skatinti studijų kokybės užtikrinimą. Šia linkme atlikta analitinė apžvalga, teiktos rekomendacijos ir organizuoti susitikimai su akademinė bendruomene.

Tarnyba, siekdama, kad tarptautinėje aplinkoje būtų kuo daugiau žinoma apie Tarnybos pastangas skatinant Lietuvos mokslo ir studijų institucijas sukurti vientisą ir efektyvią mokslinių tyrimų etikos infrastruktūrą, aktyviai įsitraukė į savo veiklos rezultatų sklaidą. Tokiu būdu Tarnyba atkreipė tarptautinės bendruomenės dėmesį į tai, kad Lietuvos mokslo ir studijų institucijos yra linkusios gerinti mokslo kokybę (ypač mokslinių tyrimų etikos srityje) bei joms yra žinomi tarptautiniai akademinės etikos standartai ir gerosios mokslinės praktikos. Tarnyba, bendradarbiaudama su akademinė bendruomene, stiprino atvirą ir konstruktyvų dialogą akademinės etikos srityje.

Ataskaitiniais metais pasiektas reikšmingas pokytis išgryninant akademinės etikos sąvoką, įtvirtintą Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme. Tuo siekta pateikti tokią akademinės etikos sąvoką, kuri ne tik atitiktų vyraujančią tarptautinę sampratą apie akademinę etiką ir Lietuvoje veikiančių valstybės institucijų atsakomybių pasiskirstymą, bet ir aiškiai formuotų akademinės bendruomenės suvokimą apie akademinės etikos įgalinimą, ypač procedūras, padedančias tinkamai įgyvendinti akademinės etikos nuostatas.

Šioje Tarnybos veiklos metinėje ataskaitoje pristatomi pagrindiniai Tarnybos 2021 metų veiklos rezultatai. Šioje ataskaitoje taip pat pateikiami artimiausi Tarnybos veiklos prioritetai, kurie buvo iš dalies atnaujinti atsižvelgiant į poreikį didinti akademinės bendruomenės sąmoningumą apie akademinės etikos svarbą akademinėje aplinkoje ir įvertinus Tarnybos veiklos rezultatus.

Loreta Tauginienė

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierė

SANTRUMPOS

ENRIO – Europos mokslinių tyrimų sąžiningumo tarnybų tinklas

Kontrolierius – akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

LMT – Lietuvos mokslo taryba

MGP – Mokslininkų grupių projektas

MSĮ – Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas

MSI – mokslo ir studijų institucija

MTPE – mokslinių tyrimų ir publikavimo etika

Skundas – skundai, pranešimai ir tyrimai kontrolieriaus iniciatyva

Tarnyba – Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba

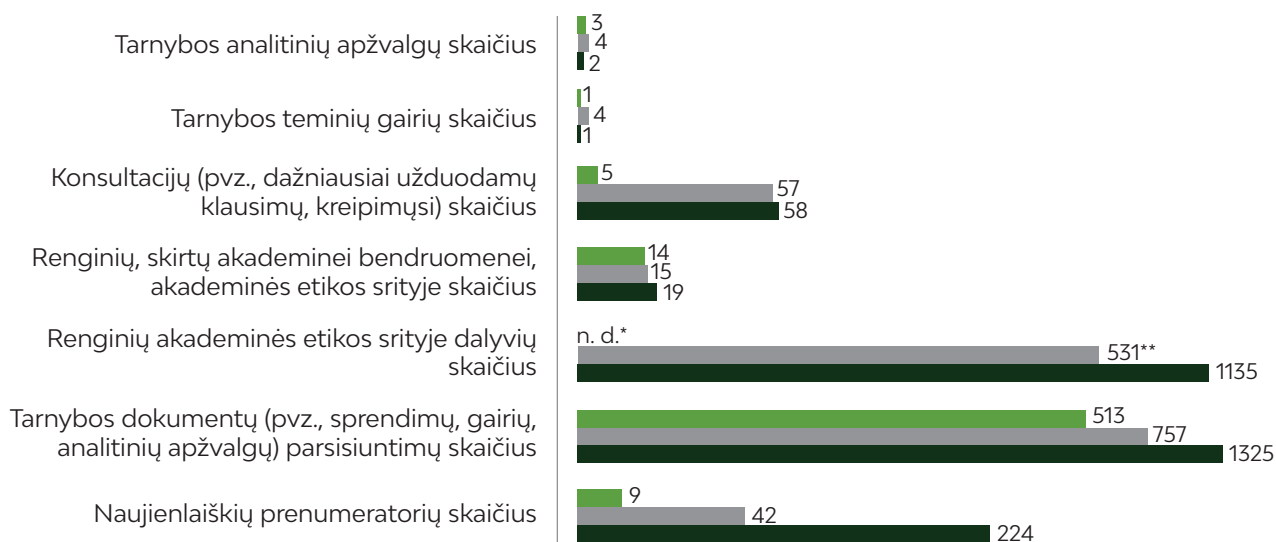
Tarnybos darbuotojai – valstybės pareigūnas, karjeros valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis

Vyriausybės programa – Aštuonioliktoji Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa

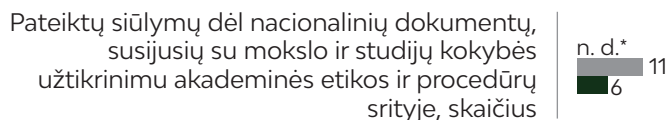
Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas – Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas

2021 metų veiklos produkto rodikliai (pasiektos reikšmės)

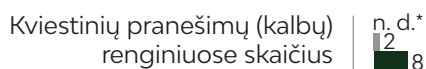
Švietimas akademinės etikos ir procedūrų srityje

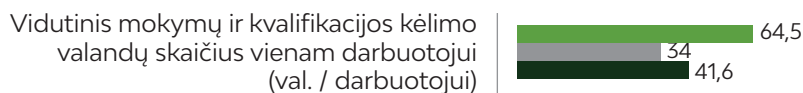
Į(ši)traukimas į teisėkūrą akademinės etikos ir procedūrų srityje

Tarnybos reprezentavimas

Sąlygų Tarnybos darbuotojų kompetencijos tobulinimui sudarymas

■ 2019 m. ■ 2020 m. ■ 2021 m.

* n. d. – nėra tikslių duomenų.

** Nurodytas tik akademinės bendruomenės narių skaičius.

I. TARNYBOS ILGALAIKĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Tarnybos *misija* – įgyvendinti mokslo ir studijų politiką užtikrinant akademinės etikos vertybių, principų ir mokslinių praktikų laikymąsi, taikant nacionalinę ir tarptautinę patirtis.

Tarnyba įgyvendina tris veiklos prioritetus: 1) MSI akademinės etikos kultūros formavimosi skatinimą; 2) efektyvią mokslo ir studijų procedūrų įgyvendinimo priežiūrą; 3) Tarnybos veiklos žinomumo ir bendradarbiavimo didinimą nacionaliniu ir tarptautiniu mastu. Šie trys veiklos prioritetai įgyvendinami vykdant *Tarnybos ilgalaikę programą „Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos valdymas“* (1 pav.). Šia ilgalaikę programa siekiama įgyvendinti *Tarnybos veiklos tikslą* – užtikrinti kontrolieriaus darbą, jam nagrinėjant skundus ir inicijuojant tyrimus dėl akademinės etikos ir procedūrų pažeidimo, prižiūrint, kad nebūtų pažeidžiamos akademinės etikos nuostatos ir procedūros. Šiam tikslui įgyvendinti numatyti *du tęstinės veiklos uždaviniai*: 1) skatinti MSI laikytis akademinės etikos vertybių, principų ir mokslinių praktikų; 2) pozicionuoti kaip ekspertinę instituciją akademinės etikos ir procedūrų srityje. Pirmojo tęstinės veiklos uždavinio (skatinti MSI laikytis akademinės etikos vertybių, principų ir mokslinių praktikų) tikslingumas suderinamas su Vyriausybės programos siekiamo projekto „Modernus, efektyvus ir į misiją orientuotas aukštojo mokslo valdymas“ iniciatyvos „Tobulėti skatinanti aukštųjų mokyklų aplinka“ įgyvendinimu – kelti reikalavimus, kad reiklumas akademinėi etikai atitiktų tarptautinius standartus (56.3 papunktis). Antrojo tęstinės veiklos uždavinio (pozicionuoti kaip ekspertinę instituciją akademinės etikos ir procedūrų srityje) tikslingumas suderinamas su Vyriausybės programoje numatytu viešojo sektoriaus prioritetu – padidinti viešojo sektoriaus profesionalumą, lankstumą, inovacijų ir technologijų diegimą, taip pat sustiprinti atsakomybę, gebėjimą priimti sprendimus ir spręsti sudėtingus iššūkius (200 punktas).

1 pav. Tarnybos ilgalaikė programa

Kontrolieriaus veiklos uždaviniai: 1) skatinti MSI laikytis akademinės etikos ir procedūrų; 2) prižiūrėti ir kontroliuoti, kaip MSI laikosi akademinės etikos kodeksų; 3) bendradarbiauti su MSI sprendžiant su akademinės etikos ir procedūrų pažeidimais susijusias problemas; 4) užtikrinti efektyvų ir konfidencialų akademinės etikos ir procedūrų pažeidimų tyrimą; 5) prižiūrėti ir kontroliuoti, kaip įgyvendinamos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių akademinę etiką ir procedūras, nuostatas; 6) prisidėti prie mokslo ir studijų kokybės, puoselėjant akademinės atsakomybės principus ir etiškas mokslines praktikas, taikant plagijavimo, neteisėto kopijavimo ar kitokio kitų asmenų sukurtų intelektualinės nuosavybės rezultatų neteisėto naudojimo, taip pat mokslinių tyrimų duomenų padirbinėjimo, klastojimo arba manipuliavimo jais prevencijos priemones.

Tarnybos 2021 metų veiklos ataskaitos I dalyje pateikiami veiklos rezultatai pagal Tarnybos 2021–2023 m. strateginį veiklos planą, kuris buvo iš esmės atnaujintas dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo (2021-01-01 – 2021-12-31 redakcija) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 170 „Dėl Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektų rengimo plano patvirtinimo“ pakeitimų, įsigaliojusių nuo 2021 m. kovo 26 dienos. Atsižvelgiant į tai, nėra galimybės pateikti tam tikrų produkto ir rezultato rodiklių reikšmių ir parodyti jų dinamiką per pastaruosius trejus metus.

Tarnybos 2021 metų veiklos ataskaitos II ir III dalyse pateikiami kiti Tarnybos veiklos rezultatai.

1.1. MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJŲ SKATINIMAS LAIKYTIŠ AKADEMINĖS ETIKOS VERTYBIŲ, PRINCIPŲ IR MOKSLINIŲ PRAKTIKŲ

2021 metų veiklos rezultato rodiklis

Akademinės bendruomenės kompetencija MTPE srityje (koeficientas) – netaikoma.

Numatyto rodiklio reikšmė nustatoma pagal Atsakingo mokslo barometro apklausos, Tarnybos atliekamos kas dvejus metus, rezultatus. Atsižvelgiant į tai, kad Atsakingo mokslo barometro apklausa pirmą kartą buvo vykdoma 2020 metais, šio rodiklio reikšmė bus nustatoma 2022 metais.

1 lentelė. 2021 metų veiklos produkto rodikliai (pasiektos reikšmės).

	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Švietimas akademinės etikos ir procedūrų srityje			
Tarnybos analitinių apžvalgų skaičius	3	4	2
Tarnybos teminių gairių skaičius	1	4	1
Konsultacijų (pvz., dažniausiai užduodamų klausimų, kreipimųsi) skaičius	5	57	58
Renginių, skirtų akademinėi bendruomenei, akademinės etikos srityje skaičius	14	15	19
Renginių akademinės etikos srityje dalyvių skaičius	n. d.*	531**	1135
Tarnybos dokumentų (pvz., sprendimų, gairių, analitinių apžvalgų) parsisiuntimų skaičius	513	757	1325
Naujienlaiškių prenumeratorių skaičius	9	42	224

* n. d. – nėra tikslių duomenų.

** Nurodytas tik akademinės bendruomenės narių skaičius.

1.1.1. ŠVIETIMAS AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ SRITYJE

Analitinės apžvalgos

Tarnyboje parengtos dvi analitinės apžvalgos¹ (1 lentelė). *Pirmąja tyrimo ataskaita „Mokslinių tyrimų ir publikavimo etikos pažeidimų piniginė vertė: tyrėjo sukeliami nuostoliai”²* siekta išplėsti žinias apie MTPE pažeidimų vertę. Įvertinus duomenų apie kiekvieną MGP išsamumą ir tikslumą (pvz., nenurodyti autoriai, neatsidaro arba nebegalioja nuoroda), tyrimui buvo pasirinkti LMT valstybės biudžeto lėšomis finansuojami 33 iš 422 MGP, įgyvendinti 2014–2019 metais.

Šio tyrimo rezultatai rodo, kad „pagal autorinį indėlį projekte tyrėjų visų MGP publikacijų piniginė vertė varijavo nuo 0,8 tūkst. eurų iki 60,3 tūkst. eurų. Vidutinė pagal autorinį indėlį projekto vadovų (vyriausiųjų mokslo darbuotojų) visų MGP publikacijų piniginė vertė sudarė 21,1 tūkst. eurų, o projekto vadovų (vyresniųjų mokslo darbuotojų) – 20,4 tūkst. eurų.”³ „Vidutinė pagal autorinį indėlį jaunesniųjų mokslo darbuotojų ir mokslo darbuotojų visų MGP publikacijų piniginė vertė buvo 4 kartus mažesnė, atitinkamai 5,4 tūkst. eurų ir 6,0 tūkst. eurų.”⁴ Šį skirtumą galėjo „lemti mokslo krypties / srities tyrimuose susiklosčiusios mokslinės veiklos ir mokslo sklaidos praktikos ir skirtingas tyrėjų kompetencijos lygis, kuriam įtakos turi ir valandinis darbo įkainis.”⁵

Be to, remiantis šio tyrimo rezultatais, nustatyta, kad „98 proc. tyrėjų MGP publikacijų dalis buvo didesnė negu jų gaunama darbo užmokesčio dalis projekte. Keltinas klausimas, ar neproporcinga tyrėjų MGP publikacijų dalis darbo užmokesčio daliai nepadidina rizikos pažeisti MTPE.”⁶

Antroji tyrimo ataskaita „Nesavarankiško mokslo ir studijų darbų rengimo paslaugų pasiūla Lietuvoje”⁷ skirta „išsiaiškinti, kokio masto ir kokiais bruožais pasižyminti nesavarankiškai rengiamų mokslo ir studijų darbų pasiūla egzistuoja Lietuvoje”⁸. Pažymėtina, kad nesavarankiško mokslo ir studijų darbų rengimo paslaugos laikytinos agresyvia elgesio forma, kuriai sprendimų ieškoma pasauliniu mastu; Lietuvoje už šią veiklą numatyta administracinė atsakomybė.

Šio tyrimo rezultatai rodo, kad pažeidimus, susijusius su nesavarankiško mokslo ir studijų darbų rengimo paslaugų teikimu, sudėtinga konstatuoti tiek dėl sunkumų nustatant tokias paslaugas teikiančių asmenų tapatybes, tiek dėl taikomų komunikavimo strategijų. Tyrimo ataskaitoje pateikiamos

¹ Analitinėmis apžvalgomis laikytinos apklausų apžvalgos, tyrimų ataskaitos ir pan.

² Tauginienė, L 2021, *Mokslinių tyrimų ir publikavimo etikos pažeidimų piniginė vertė: tyrėjo sukeliami nuostoliai*, Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, Vilnius, žiūrėta 2021 m. gruodžio 23 d., <<https://etikostarnyba.lt/wp-content/uploads/2021/06/MTPE-pa%C5%BEEidim%C5%B3-pinigin%C4%97-vert%C4%97-tyr%C4%97jo-sukeliami-nuostoliai.pdf>>.

³ Ten pat, p. 14, žiūrėta 2021 m. gruodžio 23 d.

⁴ Ten pat, p. 14, žiūrėta 2021 m. gruodžio 23 d.

⁵ Ten pat, p. 14, žiūrėta 2021 m. gruodžio 23 d.

⁶ Ten pat, p. 14, žiūrėta 2021 m. gruodžio 23 d.

⁷ Vaškevičiūtė, S & Ozolinčiūtė, E 2021, *Nesavarankiško mokslo ir studijų darbų rengimo paslaugų pasiūla Lietuvoje*, Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, Vilnius, žiūrėta 2021 m. gruodžio 23 d., <<https://etikostarnyba.lt/wp-content/uploads/2021/11/Nesavarankisko-mokslo-ir-studiju-darbu-rengimo-paslaugu-pasiula-Lietuvoje.pdf>>.

⁸ Ten pat, p. 5, žiūrėta 2021 m. gruodžio 23 d.

rekomendacijos akademinėi bendruomenei ir interneto svetainių administratoriams. Pastarieji pakviesti diskusijai, kokių priemonių reikėtų imtis siekiant apriboti nesavarankiško mokslo ir studijų darbų rengimo paslaugas ir (ar) konsultacijas siūlančių skelbimų įkėlimą į atitinkamas interneto svetaines. Diskusija susidomėjo alio.lt ir skelbiu.lt portalų atstovai.

Ataskaitiniais metais siekta parengti dvi analitines apžvalgas. Iš pateiktos informacijos matyti, kad šio produkto rodiklio reikšmė yra visiškai pasiekta.

Teminės gairės

Tarnyba, bendradarbiaudama su Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, parengė akademinėi bendruomenei vieną rekomendacinio pobūdžio dokumentą – *atmintinę „Akademinės etikos ir lygių galimybių užtikrinimas mokslo renginiuose“*⁹ (1 lentelė). Šia atmintine siekiama padėti MSI organizuoti mokslo renginius pagal pasaulinio lygio mokslo renginių organizavimo gerąsias praktikas. Atmintinėje pateikiamos mokslo renginių organizavimo ir vykdymo rekomendacijos, mokslo renginių dalyvių (darbų) atrankos kriterijai, aktualios informacijos pateikimo rekomendacijos, asmens duomenų apsaugos pagrindiniai reikalavimai ir kita mokslo renginių organizatoriams aktuali informacija. Į šios atmintinės rengimo darbo grupę, sudarytą akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus ir lygių galimybių kontrolieriaus, įtraukti Lietuvos Respublikos žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos, Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjungos, Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos ir Tarnybos atstovai.

2022 m. sausio–vasario mėn. Tarnyba atliko apklausą apie akademinės etikos priemonių įgyvendinimą MSI¹⁰, kurioje dalyvavo 44 iš 54 (81 proc.) institucijų. Remiantis šios apklausos rezultatais nustatyta, kad „*vidutiniškai daugiau nei du trečdaliai (70 proc.) apklausoje dalyvavusių MSI 2021 metais supažindino ar 2022 metais planavo supažindinti savo bendruomenes su <...> gairėmis*“¹¹, t. y. su Tarnybos, Tarnybos ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos bei Lietuvos universitetų rektorių konferencijos parengtomis rekomendacijomis, gairėmis bei atmintine (toliau šie dokumentai apibendrintai vadinami gairėmis ar prevencijos priemonėmis; 2 lentelė). Palyginti su supažindinimo su gairėmis apimtimis, „*vidutiniškai trečdaliu mažesnė apklausoje dalyvavusių MSI dalis (44 proc.) vertinamuoju laikotarpiu perkėlė ar planavo perkelti gaires į savo vidaus dokumentus*“¹².

⁹ Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba 2021, *Akademinės etikos ir lygių galimybių užtikrinimas mokslo renginiuose*, Vilnius, žiūrėta 2021 m. gruodžio 23 d., <<https://etikostarnyba.lt/wp-content/uploads/2021/06/Akademin%C4%97s-etikos-ir-lygi%C5%B3-galimybi%C5%B3-u%C5%B4etikrinimas-mokslo-renginiuose.pdf>>.

¹⁰ Umbrasaitė, J 2022, *Akademinės etikos priemonių įgyvendinimo stebėseną mokslo ir studijų institucijose*, Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, Vilnius, žiūrėta 2022 m. vasario 24 d., <https://etikostarnyba.lt/wp-content/uploads/2022/02/MSI-apklausoje-ap%C5%B4Bvalga_2022-1.pdf>.

¹¹ Ten pat, p. 3, žiūrėta 2022 m. vasario 24 d.

¹² Ten pat, p. 4, žiūrėta 2022 m. vasario 24 d.

2 lentelė. Prevencijos priemonių įgyvendinimo stebėseną mokslo ir studijų institucijose.

Prevencijos priemonės pavadinimas	Bendruomenės supažindinimas (pvz., planuojama supažindinti su gairėmis arba jos viešai prieinamos institucijos tinklalapyje arba vidinėmis informavimo priemonėmis)*			Perkėlimas į institucijos vidaus dokumentus (pvz., planuojama perkelti gaires arba jos integruotos į akademinės etikos kodeksus ir kt.)*		
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Publikavimo etikos gairės (2019)	9 (18 %)	46 (92 %)	34 (77 %)	6 (12 %)	20 (41 %)	17 (39 %)
Netikrų mokslo renginių atpažinimo gairės (2019)	9 (18 %)	46 (92 %)**	33 (75 %)	3 (6 %)	12 (24 %)	14 (32 %)
Rekomendacijos Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo (2020)	netaikoma	34 (68 %)	24 (55 %)	netaikoma	33 (66 %)	32 (73 %)
Objektyvaus ir sąžiningo grupinių darbų vertinimo gairės (2020)	netaikoma	45 (90 %)	31 (70 %)	netaikoma	14 (28 %)	15 (34 %)
Akademinės etikos užtikrinimo organizuojant studijas nuotoliniu būdu gairės (2020)	netaikoma	41 (82 %)	30 (68 %)	netaikoma	21 (42 %)	17 (39 %)
Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairės (2020)	netaikoma	44 (88 %)	30 (68 %)	netaikoma	17 (34 %)**	24 (55 %)
Akademinės etikos ir lygių galimybių užtikrinimo mokslo renginiuose atmintinė (2021)	netaikoma	netaikoma	34 (77 %)	netaikoma	netaikoma	16 (36 %)

* Lentelėje pateikiami duomenys apie rekomendacijas, gaires įgyvendinančių MSI skaičių: N=51 (2019), N=50 (2020) ir N=44 (2021).

** Klaidos taisymas: Tarnybos 2020 metų veiklos ataskaitoje įsivėlė aritmetinė klaida, t. y. 2020 metų duomenyse vietoje 22 (44 %) turi būti 17 (34 %) ir vietoje 46 (90 %) – 46 (92 %).

Apžvelgiant gairių įgyvendinimo kaitos tendencijas, pastebima, kad „2021 metais, palyginti su 2020 metų duomenimis, MSI, supažindinusių ar planavusių ateinančiais metais supažindinti savo bendruomenę su 2019–2020 metais paskelbtomis gairėmis, skaičius buvo nuo ketvirtadalio iki trečdaliao mažesnis (vidutiniškai 29 proc. mažesnis). Lyginamuju laikotarpiu MSI, perkėlusius ar planavusių perkelti Akademinės etikos užtikrinimo organizuojant studijas nuotoliniu būdu gaires, Publikavimo etikos gaires bei Rekomendacijas Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo,

priėmimo ir įgyvendinimo, skaičius taip pat mažėjo (atitinkamai 19 proc., 15 proc. ir 3 proc. <...>)¹³. Darytina prielaida, kad kiekviena MSI rinkosi savo akademinį tempą įtvirtinant akademinę etiką skatinančias nuostatas atsižvelgiant į tai, kad gairėms nebuvo nustatytas įgyvendinimo terminas. Kita vertus, 2021 metais, palyginti su 2020 metų duomenimis, „padaugėjo MSI, perkėlusią ar planuojančią perkelti į savo vidaus dokumentus šias gaires: Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gaires (41 proc.), Netikrų mokslo renginių atpažinimo gaires (17 proc.) bei Objektivaus ir sąžiningo grupinių darbų vertinimo gaires (7 proc.). Apskritai, įvertinus MSI skaičiaus svyravimus perkeltiant gaires, MSI skaičiaus vidurkis kito mažai – padidėjo 2 procentais.“¹⁴

Kaip minėta anksčiau, 2021 m. gairių sąrašas pasipildė dar vienu dokumentu – Tarnybos ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos parengta Akademinės etikos ir lygių galimybių užtikrinimo mokslo renginiuose atmintine. Kaip rodo apklausos rezultatai, „su šia atmintine savo bendruomenę tais pačiais metais supažindino ar planavo supažindinti 2022 m. net 34 MSI, o į vidaus dokumentus perkėlė ar planavo perkelti 16 MSI.“¹⁵

Pastebėtina, kad kai kurios MSI nurodė, jog netaiko atskirų gairių. Pavyzdžiui, remiantis apklausos duomenimis, „[V]ienas universitetas nurodė, kad netaiko nei vieny iš apklausoje minėtų gairių.“¹⁶ Darytina prielaida, kad pagrindine gairių netaikymo priežastimi yra tai, kad tik dvejose gairėse – Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairėse ir Rekomendacijos Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo – paskelbtos tik viena užsienio kalba.

Daugiausia MSI dėmesio sulaukė Publikavimo etikos gairės, su kuriomis 2021 metais savo akademinę bendruomenę supažindino 64 proc. apklausoje dalyvavusių MSI. Rekomendacijos Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo lyderiauja tarp dažniausiai 2021 metais perkeltų gairių į MSI vidaus dokumentus (perkėlė 50 proc. apklausoje dalyvavusių MSI). Ateinančiais metais MSI ketina tęsti supažindinimą su aktualiomis gairėmis: daugiausia MSI ketina supažindinti savo bendruomenes su Akademinės etikos ir lygių galimybių užtikrinimo mokslo renginiuose atmintine (30 proc. MSI) ir Netikrų mokslo renginių atpažinimo gairėmis (20 proc. MSI). 2022 metais daugiausia MSI pastangų planuojama skirti Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairių (30 proc.) ir Rekomendacijų Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo (23 proc. MSI) perkėlimui. Darytina prielaida, kad minėtos gairės yra itin aktualios daugumos MSI etikos infrastruktūros užtikrinimui ir tarptautinių akademinės etikos standartų siekimui, todėl jų perkėlimui būtina plati ir laikui imli diskusija su akademinė bendruomene.

Kontrolierius, siekdamas teikti rekomendacijas MSI, kaip tinkamai užtikrinti asmens duomenų apsaugą moksliniame tyrime (mokslinio tyrimo duomenyse) įgyvendinant Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairių nuostatas, ataskaitiniais metais sudarė darbo grupę, skirtą parengti duomenų valdymo plano pavyzdinę formą. Darbo grupę sudaro LMT, Lietuvos mokslininkų akademijos, Lietuvos mokslininkų sąjungos, Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjungos, Lietuvos universitetų rektorių

¹³ Ten pat, p. 6, žiūrėta 2022 m. vasario 24 d.

¹⁴ Ten pat, p. 6, žiūrėta 2022 m. vasario 24 d.

¹⁵ Ten pat, p. 8, žiūrėta 2022 m. vasario 24 d.

¹⁶ Ten pat, p. 4, žiūrėta 2022 m. vasario 24 d.

konferencijos, Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos, Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos ir Tarnybos atstovai.

Ataskaitiniais metais siekta parengti vienas temines gaires. Iš pateiktos informacijos matyti, kad šio produkto rodiklio reikšmė yra visiškai pasiekta.

Konsultacijos

Per pastaruosius dvejus metus Tarnybos suteiktų konsultacijų skaičius išliko tolygus. Tarnyba ataskaitiniais metais suteikė 58 konsultacijas (1 lentelė), iš kurių 76 proc. sudarė konsultacijos MSI ir 24 proc. – kitoms suinteresuotosioms šalims. Pastarųjų konsultacijų dalis 2021 metais padidėjo 3 procentiniais punktais.

MSI kreipėsi į Tarnybą tyrimo duomenų valdymo, akademinės etikos kodekso ir atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo dokumentų rengimo, psichologinio spaudimo akademinėje aplinkoje, interesų konflikto valdymo esant mokslo ir verslo bendradarbiavimui, sovietinių simbolių naudojimo studentų baigiamuosiuose darbuose ir kitais akademinės etikos klausimais. *Net 20 proc. suteiktų konsultacijų MSI buvo susijusios su Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairių įgyvendinimu.*

Kitos suinteresuotosios šalys į Tarnybą kreipėsi projekto tyrimo duomenų naudojimo kitoms publikacijoms, padėkos tyrimo ataskaitoje nurodymo neprisidėjusiam asmeniui, leidimo naudoti paveikslus suteikimo praktikos ir kitais akademinės etikos klausimais.

Taip pat suteikta viena tarnybinė pagalba dėl tam tikro pažeidimo tyrimo galimybių pagal kontrolieriaus kompetenciją.

Ataskaitiniais metais siekta suteikti 60 konsultacijų. Iš pateiktos informacijos matyti, kad šis produkto rodiklis yra iš dalies pasiektas – 97 proc.

Renginiai akademinės etikos srityje

Tarnyba organizavo 12 renginių, iš kurių 9 buvo skirti akademinėi bendruomenei: 1 konferencija, 6 susitikimai ir 2 mokymai. Taip pat Tarnyba dalyvavo 10-yje MSI inicijuotų renginių. Ataskaitiniais metais pastebėtas *aktyvesnis kolegijų domėjimasis akademinė etika*, t. y. kolegijos inicijavo 6 iš 10 renginių. *Mokslinių tyrimų institutų, kurių pagrindinė veikla – moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra, domėjimosi akademinė etika ypač pasigendama.*

Tarnybos organizuojuose ir MSI inicijuojuose renginiuose dalyvavo virš 1 tūkst. akademinės bendruomenės narių ir virš 110 kitų suinteresuotųjų šalių (pvz., teisėjai ir kiti teismų darbuotojai, gimnazistai,

„ Visgi pozityvios teisėkūros taip pat netrūko, pavyzdžiui, Inspekcija teikė metodinę pagalbą Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui dėl jo vėliau patvirtintų Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairių, kuriose aptarti, be kita ko, ir asmens duomenų tvarkymo moksliniuose tyrimuose aspektai. „

2020 m. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos asmens duomenų apsaugos priežiūros Lietuvoje apžvalga, p. 52

mokytojai) (1 lentelė). Minėtuose 19-oje renginių akademinėi bendruomenei skaitytas 31-as Tarnybos pranešimas.

Apie 160 asmenų dalyvavo kasmetinėje Pasaulinei etikos dienai paminėti skirtoje Tarnybos konferencijoje „Etika akademinėje aplinkoje“, kurioje išskirtinis dėmesys teko akademinėi etikai studijų procese. Minėtoje konferencijoje *ypač išsamiai nagrinėta nesavarankiškų mokslo ir studijų darbų rengimo praktikos problematika*: konferencijoje pristatytas Tarnybos tyrimas, apžvelgiantis nesavarankiškų mokslo ir studijų darbų rengimo pasiūlą Lietuvoje; kartu su Lietuvos studentų sąjungos, Vilniaus universiteto Studentų atstovybės, Lietuvos moksleivių sąjungos ir „Transparency International“ Lietuvos skyriaus atstovais diskutuota apie nesavarankiško studijų darbų rengimo keliamas problemas bei galimybes kovoti su šia neetiško elgesio praktika. Be to, šios konferencijos dalyviai turėjo galimybę išsamiau susipažinti su Klaipėdos valstybinės kolegijos, Lietuvos studentų sąjungos ir Vilniaus universiteto Studentų atstovybės atstovų pranešimais apie studentų požiūrį į studijų darbų pirkimą–pardavimą, nesavarankišką studijų darbų rengimą ir pandemijos keliamus iššūkius akademinės etikos puoselėjimui.

Kaip ir kasmet, Tarnyba tęsė glaudų bendradarbiavimą su MSI akademinės etikos komitetais – organizavo su jais du susitikimus. Viename iš susitikimų žurnalistų etikos inspektorius pristatė Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos kompetenciją asmens duomenų apsaugos moksliniuose tyrimuose srityje; Kauno technologijos universiteto ir Vytauto Didžiojo universiteto atstovai dalijosi atitiktis mokslinių tyrimų etikai vertinimo patirtimi; Tarnybos atstovas pristatė tyrimo „Nesavarankiško mokslo ir studijų darbų rengimo paslaugų pasiūla Lietuvoje“ rezultatus. Susitikimo dalyviai aktyviai dalijosi institucinėmis patirtimis.

Nacionalinė teismų administracija organizavo mokymus „Akademinė etika“, kuriuose Tarnyba skaitė du pranešimus. Vienu pranešimu pristatyti akademinės etikos pažeidimai ir užsienio teismų praktika, kitu pranešimu – etikos ir teisės santykis nagrinėjant akademinės etikos pažeidimus. Šiuose mokymuose dalyvavo virš 30 teisėjų ir kitų teismų darbuotojų.

Tarnyba trečią kartą prisijungė prie mokslo festivalio „Erdvėlaisis Žemė“, organizuodama seminarą „Neišradinėk dviračio! Parodyk, kas tai padarė“ ikiuniversitetinio lygmens 15 metų ir vyresniems mokiniais. Šiuose seminaruose dalyvavo dviejų gimnazijų atstovai iš Kauno ir Jonavos miestų – virš 70 mokinių ir 5 mokytojai. Tarnybos atstovai mokinius supažindino su vaizdų plagiatu ir jo pasekmėmis bei citavimo taisyklėmis. Mokiniai noriai domėjosi etiškos vaizdų naudojimo praktikos taikymu mokymosi proceso veiklose. Kaip ir anksčiau, Tarnyba, dalyvaudama šiame mokslo festivalyje, siekė gimnazistams išsamiau paaiškinti apie raštingumo įpročių formavimąsi ikiuniversitetiniame lygmenyje ir jų pasekmes aukštajame moksle.

Ataskaitiniais metais siekta dviejų produkto rodiklių: 20 renginių, skirtų akademinėi bendruomenei, akademinės etikos srityje ir 650 renginių akademinės etikos srityje dalyvių. Iš pateiktos informacijos matyti, kad produkto rodiklis „Renginių, skirtų akademinėi bendruomenei, akademinės etikos srityje skaičius“ yra iš dalies pasiektas – 95 proc., o produkto rodiklis „Renginių akademinės etikos srityje dalyvių skaičius“ pasiektas viršijant numatytą rodiklio reikšmę 75 procentiniais punktais.

Sklaida

Vertinant, kiek kartų Tarnybos tinklalapio lankytojai parsisiuntė Tarnybos dokumentus iš tokių Tarnybos tinklalapio skilčių kaip „Sprendimai“, „Rekomendacijos, gairės“ ir „Analitinės apžvalgos“, matyti, kad ataskaitiniais metais minėtų Tarnybos dokumentų buvo parsisiųsta 1,8 karto daugiau, palyginti su 2020 metų duomenimis (1 lentelė). Ypač padidėjo sprendimų bei rekomendacijų ir gairių parsisiuntimų skaičius – atitinkamai 86 ir 58 procentiniais punktais. Analitinių apžvalgų parsisiuntimų skaičius, palyginti su 2020 metų duomenimis, išliko tolygus.

Ataskaitiniais metais Tarnyba sudarė galimybes Tarnybos tinklalapio lankytojams prenumeruoti informaciją apie akademinę etiką ir Tarnybos veiklą dviem būdais: Tarnybos tinklalapio naujienų prenumeratą ir Tarnybos el. naujienlaiškių prenumeratą. Pastarieji pirmą kartą buvo pradėti leisti ataskaitiniais metais. Iš viso išleisti 4 naujienlaiškiai (po vieną kiekviename metų ketvirtyje), kurie sulaukė didelio akademinės bendruomenės ir kitų suinteresuotųjų šalių susidomėjimo – palyginti su 2020 metų duomenimis, prenumeratorių skaičius padidėjo 5,3 karto (1 lentelė).

Ataskaitiniais metais siekta dviejų produkto rodiklių: 800 Tarnybos dokumentų (pvz., sprendimų, gairių, analitinių apžvalgų) parsisiuntimų ir 50 Tarnybos naujienlaiškių prenumeratorių. Iš pateiktos informacijos matyti, kad produkto rodiklis „Tarnybos dokumentų (pvz., sprendimų, gairių, analitinių apžvalgų) parsisiuntimų skaičius“ pasiektas viršijant numatytą rodiklio reikšmę 1,7 karto, o produkto rodiklis „Naujienlaiškių prenumeratorių skaičius“ – 4,5 karto.

1.2. TARNYBA KAIP EKSPERTINĖ INSTITUCIJA AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ SRITYJE

2021 metų veiklos rezultato rodikliai

Pateiktų ir priimtų iniciatyvų (pvz., siūlymų) dėl nacionalinių dokumentų, susijusių su mokslo ir studijų kokybės užtikrinimu, santykis – 10 proc.

Tarnyba pateikė 9 siūlymus (2020 m. – 3, 2021 m. – 6) dėl nacionalinių dokumentų, susijusių su mokslo ir studijų kokybės užtikrinimu.

Tarnyba pateikė 2 siūlymus dėl Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano projekto studijų ir mokslo srityje – dėl akademinio personalo kompetencijos tobulinimo akademinės etikos srityje ir tyrėjų kompetencijos tobulinimo mokslinių tyrimų etikos srityje. Savo siūlymu Tarnyba atkreipė dėmesį į tai, kad aukštųjų mokyklų dėstytojų kompetencijos turėtų būti tobulinamos ir akademinės etikos srityje. Atsižvelgiant į šį Tarnybos siūlymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 patvirtinto Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 1.6.7 papunktyje įtvirtintas rodiklis – „*Atnaujinti ir įgyvendinti aukštųjų mokyklų dėstytojų kompetencijų tobulinimo gaires, orientuojantis į akademinio personalo nuolatinį kompetencijų tobulinimą, prioritetą teikiant užsienio kalbos, skaitmeninėms, akademinės etikos ir didaktikos kompetencijoms*“.

Be to, Tarnyba pateikė 4 siūlymus dėl Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo projekto – dėl kūrinio naudojimo karikatūrai, parodijai ar pastišui, mokymo ir mokslinių tyrimų tikslais, autorių teisių, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių saugomos medžiagos naudojimo tekstų ir duomenų gavybos mokslinių tyrimų tikslais. Minėto įstatymo projektas pateiktas svarstyti Lietuvos Respublikos Seimui.

2020 metais Tarnyba su Studijų kokybės vertinimo centru teikė Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai 2 siūlymus dėl Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo tobulinimo: 1) papildyti skyrių „Studijų vadyba“ nuostata, kad aukštoji mokykla turi taikyti priemones studentams ir dėstytojams, padedančias suvokti, diegti ir tobulinti „*studijų rezultatų suderinamumą su akademinio sąžiningumo ir socialinės atsakomybės nuostatomis ir praktika*“; 2) pakeisti skyriaus „Dėstytojai ir materialieji ištekliai“ papunktį, kuriuo *aukštoji mokykla privalo užtikrinti dėstytojų skaitmenines ir etines kompetencijas ir kitų bendrųjų gebėjimų ugdymą*. Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo pakeitimai buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. V-2069; į Tarnybos siūlymus neatsižvelgta.

Taip pat Tarnyba 2020 metais teikė siūlymą keturioms institucijoms – LMT, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai, Lietuvos bioetikos komitetui ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai – pagal kompetenciją nurodyti Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gaires savo teisės aktuose, reglamentuojančiuose mokslo projektų finansavimą, mokslinės veiklos ir mokslo projektų paraiškų vertinimą, užsakomųjų tyrimų finansavimą ir pan., ir kituose dokumentuose. Dvi iš keturių institucijų įtraukė nuostatą apie Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gaires. LMT Mokslinės veiklos etikos komisijos darbo reglamente (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2021-10-23) nurodė: *LMT Mokslinės veiklos etikos komisija „savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Europos elgesio kodeksu mokslinių tyrimų etikos klausimais (Europos tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademijų federacija (angl. ALLEA), pataisytas 2018 m. leidimas), Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. XIII-499 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Lietuvos mokslo tarybos nuostatais (toliau – Nuostatai), Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus (toliau – Kontrolierius) 2020 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-60 „Dėl Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairių tvirtinimo“ patvirtintomis Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairėmis (toliau – Gairės) kitais susijusiais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir šiuo Reglamentu.“ Lietuvos bioetikos komiteto kolegijos priimtose Rekomendacijose dėl etinių principų laikymosi atliekant nebiomedicininis mokslinius tyrimus, kurių objektas yra žmogaus sveikata, nurodyta, kad „*Bendrieji mokslinių tyrimų etikos principai yra įtvirtinami etikos kodeksais, ir kartu su kitomis mokslininkų pareigomis yra deklaruojami, pavyzdžiui, Lietuvos mokslo tarybos dokumentuose²⁶, Lietuvos mokslo akademijos Mokslininko etikos kodekse⁴, Europos mokslinio sąžiningumo ir etikos kodekse²⁷, Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus Rekomendacijose mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo²⁸ ir Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gairėse²⁹, Lietuvos universitetų ar institutų, kuriuose vykdomi socialiniai tyrimai, etikos kodeksuose.“**

Ataskaitiniais metais siekta, kad Tarnybos pateiktų ir priimtų iniciatyvų (pvz., siūlymų) dėl nacionalinių dokumentų, susijusių su mokslo ir studijų kokybės užtikrinimu, santykis siektų 10 proc. Iš pateiktos informacijos matyti, kad šis rezultato rodiklis pasiektas viršijant numatytą rodiklio reikšmę 35 procentiniais punktais.

Kviestinių pranešimų (kalbų) tarptautiniuose renginiuose dalis – 13 proc.

Ataskaitiniais metais Tarnyba skaitė 8 kviestinius pranešimus (kalbas), iš kurių 4 skaitė tarptautiniuose renginiuose, organizuotuose: Europos molekulinės biologijos organizacijos kartu su Vilniaus universitetu; ENRIO kartu su Europos Komisija; Çanakkale Onsekiz Mart universiteto (Turkija), Wollongong universiteto Dubajuje (Jungtiniai Arabų Emyratai) kartu su Lietuvos socialinių mokslų centru bei Vokietijos UNESCO komisijos. Tarptautiniuose renginiuose Tarnyba: pristatė Atitikties mokslinių tyrimų etikai vertinimo gaires kaip reikšmingą valstybės pažangą siekiant skatinti MTPE Lietuvos akademinėje bendruomenėje; pasidalijo, kokiomis priemonėmis Lietuvoje skatinamas mokslinių tyrimų sąžiningumas akademinėje aplinkoje; diskutavo apie gerųjų (visuotinai pripažintų) mokslinių praktikų (akademinės etikos standartų) svarbą ir vaidmenį pasitikėjimui mokslu; paaiškino akademinės etikos pažeidimų mokslo darbuose vertinimą etikos ir teisės požiūriais.

Ataskaitiniais metais siekta, kad kviestinių pranešimų (kalbų) tarptautiniuose renginiuose dalis sudarytų 13 proc. Iš pateiktos informacijos matyti, kad šis rezultato rodiklis pasiektas viršijant numatytą rodiklio reikšmę 37 procentiniais punktais.

Vidutinė skundų nagrinėjimo ir tyrimų atlikimo trukmė – 92 kalendorinės dienos.

MSĮ 17 straipsnio 10 dalyje (2017-01-01 – 2021-11-30 redakcija) nustatyta, kad „Kontrolierius skundą (pranešimą) išnagrinėja ar tyrimą atlieka, priima sprendimą ir raštu informuoja pareiškėją ne vėliau kaip per 30 dienų nuo skundo (pranešimo) gavimo ar tyrimo pradėjimo dienos. Dėl skundo (pranešimo) ar tyrimo aplinkybių sudėtingumo arba dėl to, kad nagrinėjant ar tiriant skundą (pranešimą) prireikia gauti papildomos informacijos, skundo (pranešimo) nagrinėjimo ar tyrimo ir sprendimo priėmimo terminas gali būti pratęstas iki 3 mėnesių nuo skundo (pranešimo) gavimo ar tyrimo pradėjimo dienos.“ Ši nuostata numato ne mažiau kaip 30 ir ne daugiau kaip 92 kalendorines dienas kontrolieriaus sprendimui priimti.

MSĮ 17 straipsnio 10 dalyje (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2021-12-01) nustatyta, kad „Kontrolierius skundą išnagrinėja ar tyrimą atlieka, priima sprendimą ir raštu informuoja pareiškėją ne vėliau kaip per 30 dienų nuo skundo gavimo ar tyrimo pradėjimo dienos. Dėl skundo ar tyrimo aplinkybių sudėtingumo arba dėl to, kad nagrinėjant ar tiriant skundą prireikia gauti papildomos informacijos, skundo nagrinėjimo ar tyrimo ir sprendimo priėmimo terminas gali būti pratęstas du kartus po 4 mėnesius.“ Ši nuostata numato ne mažiau kaip 30 ir ne daugiau kaip 275 kalendorines dienas kontrolieriaus sprendimui priimti.

Ataskaitiniais metais Tarnyboje nagrinėti 29 skundai ir 1 skundo nagrinėjimas sustabdytas dėl vykstančio teismo proceso (3 lentelė). 4 skundai, gauti ataskaitiniais metais, buvo išnagrinėti ir dėl jų priimti 3 kontrolieriaus sprendimai. Vienas kontrolieriaus sprendimas priimtas viršijant MSĮ nustatytą skundų nagrinėjimo terminą – skundo nagrinėjimas užtruko 106 kalendorines dienas dėl poreikio surinkti papildomą informaciją ir Tarnybos darbuotojų, paskirtų nagrinėti skundą, laikinojo nedarbingumo, komandiruočių, atostogų, kaitos ir kitų priežasčių.

12 iš 18 (67 proc.) ataskaitiniais metais gautų skundų atsakyta nagrinėti dėl to, kad skundas negalėjo būti nagrinėjamas pagal kontrolieriui MSĮ nustatytą kompetenciją (N=5), skundas perduotas MSI

savireguliacijai (N=5), pareiškėjas atsiėmė skundą (N=1) ir dėl kitų teisės aktuose nustatytų atsisakymo pagrindų. Šių skundų nagrinėjimas vidutiniškai užtruko 9 kalendorines dienas.

9 skundai, gauti 2020 metais, buvo išnagrinėti ataskaitiniais metais ir dėl jų priimti 8 kontrolieriaus sprendimai. 7 kontrolieriaus sprendimai priimti viršijant MSĮ nustatytą skundų nagrinėjimo terminą – skundo nagrinėjimas užtruko nuo 158 kalendorinių dienų iki 242 kalendorinių dienų dėl nagrinėjamo atvejo sudėtingumo, informacijos iš užsienio leidėjų rinkimo, Tarnybos darbuotojų, paskirtų nagrinėti skundą, laikinojo nedarbingumo, komandiruočių, atostogų, personalo kaitos ir kitų priežasčių.

3 lentelė. Skundų nagrinėjimas 2021 metais.

Skundų gavimo metai	Gauti skundai			Skundų nagrinėjimas		
	Iš viso	Nagrinėtų skundų skaičius	Sustabdytų skundų skaičius*	Išnagrinėtų skundų skaičius**	Atsisakytų nagrinėti skundų skaičius	2022 metais nagrinėjamų skundų skaičius
2020	12	11	1	9	1	1
2021	18	18	0	4	12	2
Iš viso:	30	29	1	13	13	3

* Skundo nagrinėjimas sustabdytas dėl vykstančio teismo proceso.

** Dėl šių skundų priimti kontrolieriaus sprendimai.

Ataskaitiniais metais siekta, kad skundai būtų išnagrinėti ir tyrimai kontrolieriaus iniciatyva būtų atlikti per vidutiniškai 92 kalendorines dienas. Iš pateiktos informacijos matyti, kad šis rezultato rodiklis pasiektas viršijant numatytą rodiklio reikšmę – vidutinė skundų nagrinėjimo ir tyrimų atlikimo trukmė sudarė 78 kalendorines dienas.

4 lentelė. 2021 metų veiklos produkto rodikliai (pasiektos reikšmės).

	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Į(ši)traukimas į teisėkūrą akademinės etikos ir procedūrų srityje			
Pateiktų siūlymų dėl nacionalinių dokumentų, susijusių su mokslo ir studijų kokybės užtikrinimu akademinės etikos ir procedūrų srityje, skaičius	n. d.*	11	6
Tarnybos reprezentavimas			
Kviestinių pranešimų (kalbų) renginiuose skaičius	n. d.	2	8
Sąlygų Tarnybos darbuotojų kompetencijos tobulinimui sudarymas			
Vidutinis mokymų ir kvalifikacijos kėlimo valandų skaičius vienam darbuotojui (val. / darbuotojui)	64,5	34	41,6

* n. d. – nėra tikslių duomenų.

1.2.1. Į(SI)TRAUKIMAS Į TEISĖKŪRĄ AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ SRITYJE

Siūlymai dėl mokslo ir studijų kokybės užtikrinimo akademinės etikos ir procedūrų srityje

Ataskaitiniais metais Tarnyba įsitraukė į teisėkūrą akademinės etikos ir procedūrų srityje teikdama 6 siūlymus pagal MSĮ nustatytą kontrolieriui kompetenciją dėl nacionalinių dokumentų, susijusių su mokslo ir studijų kokybės užtikrinimu (4 lentelė). 2 siūlymai buvo pateikti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai dėl Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano projekto studijų ir mokslo srityje ir 4 siūlymai – Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai dėl Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo projekto.

Informacija apie siūlymus pateikta šios ataskaitos 1.2 skyriuje.

Ataskaitiniais metais siekta, kad bus pateikti 5 siūlymai dėl nacionalinių dokumentų, susijusių su mokslo ir studijų kokybės užtikrinimu akademinės etikos ir procedūrų srityje. Iš pateiktos informacijos matyti, kad šis rezultato rodiklis pasiektas viršijant numatytą rodiklio reikšmę 20 procentinių punktų.

1.2.2. TARNYBOS REPREZENTAVIMAS

Kviestiniai pranešimai

Ataskaitiniais metais Tarnyba skaitė 8 kviestinius pranešimus (kalbas) (4 lentelė), iš kurių 3 pranešimus skaitė įvairiuose nacionaliniuose renginiuose (pvz., diskusijose, seminare), kuriuos organizavo Lietuvos studentų sąjunga, Vilniaus universiteto Studentų atstovybė ir Klaipėdos valstybinė kolegija, bei 1 pranešimą – Intelektinės nuosavybės apsaugos koordinavimo komisijos posėdyje. Studentai domėjosi akademinės etikos užtikrinimu studijų procese (pvz., organizuojant studijas nuotoliniu būdu, svarstant, kokios priemonės efektyviau padeda užtikrinti akademinės etikos nuostatų laikymąsi), akademinės etikos svarba socialinei dimensijai. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu sudarytos Intelektinės nuosavybės apsaugos koordinavimo komisijos posėdyje Tarnyba pristatė mokslinių tyrimų duomenų apsaugos iššūkius.

Informacija apie kviestinius pranešimus (kalbas) tarptautiniuose renginiuose pateikta šios ataskaitos 1.2 poskyryje.

Ataskaitiniais metais siekta, kad renginiuose būtų perskaityti 3 kviestiniai pranešimai (kalbos). Iš pateiktos informacijos matyti, kad šis rezultato rodiklis pasiektas viršijant numatytą rodiklio reikšmę 167 procentiniais punktais.

1.2.3. SĄLYGOS TARNYBOS DARBUOTOJŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMUI

Tarnybos darbuotojų kvalifikacijos kėlimas

Visiems Tarnybos darbuotojams buvo sudarytos sąlygos kelti kvalifikaciją savišvietos, mokymosi veikloje, mokymosi iš kitų asmenų ir (ar) neformaliojo švietimo būdais (4 lentelė). Tarnybos darbuotojai tobulino bendrąsias ir specialiąsias kompetencijas: 64 proc. mokymų skirta jų specialiųjų kompetencijų tobulinimui ir 36 proc. – bendrųjų kompetencijų tobulinimui. Tos pačios procentinės dalys būdingos ir mokymų skaičiaus pasiskirstymui pagal kalbą: 64 proc. mokymų vyko lietuvių kalba, 36 proc. – anglų kalba.

Tarnybos darbuotojai gilinasi, kaip užtikrinti ir gerinti Tarnybos vidaus administravimo kokybę, pvz., priešgaisrinės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos, asmens duomenų apsaugos, administracinės teisės, personalo administravimo, viešųjų pirkimų ir kitose srityse. Tarnybos darbuotojai kėlė kvalifikaciją tokiose specialiose srityse, kaip atsakingų mokslinių tyrimų, akademinio sąžiningumo ir kt.

2 pav. Trumpalaikiai darbo vizitai.

Tarnybos atstovai Suomijos nacionalinėje mokslinių tyrimų sąžiningumo taryboje

Tarnybos atstovai Norvegijos nacionaliniuose mokslinių tyrimų etikos komitetuose

Nuotraukos iš Tarnybos archyvo

Trys Tarnybos darbuotojai turėjo išskirtinę galimybę dalyvauti trumpalaikiuose darbo vizituose, skirtuose tarpinstituciniams žinių ir patirčių mainams. Jie lankėsi Suomijos nacionalinėje mokslinių tyrimų sąžiningumo taryboje ir Norvegijos nacionaliniuose mokslinių tyrimų etikos komitetuose (2 pav.). Tarnybos darbuotojai domėjosi, kaip šių valstybių institucijose formuojamos mokslinių tyrimų sąžiningumo nuostatos ir įgyvendinamos neetiško elgesio prevencijos priemonės (pavyzdžiui, teikiamos konsultacijos, organizuojami mokymai, rengiamos gairės), bei gilinasi į galimų akademinės etikos pažeidimų nagrinėjimo ypatumus. Šie darbo vizitai buvo iš dalies finansuoti Šiaurės–Baltijos šalių mobilumo ir tinklaveikos programos viešajam administravimui skirtomis lėšomis. Tarnybos darbuotojų įgytos žinios ir patirtys bus naudingos tobulinant skundų nagrinėjimo procedūras Tarnyboje ir gerinant akademinės bendruomenės konsultavimą.

Ataskaitiniais metais siekta, kad mokymų ir kvalifikacijos kėlimo valandų vienam darbuotojui vidurkis sudarytų 40 val. Iš pateiktos informacijos matyti, kad šis rezultato rodiklis pasiektas viršijant numatytą rodiklio reikšmę 4 procentiniais punktais.

II. SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

2.1. SKUNDAI DĖL GALIMŲ ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ

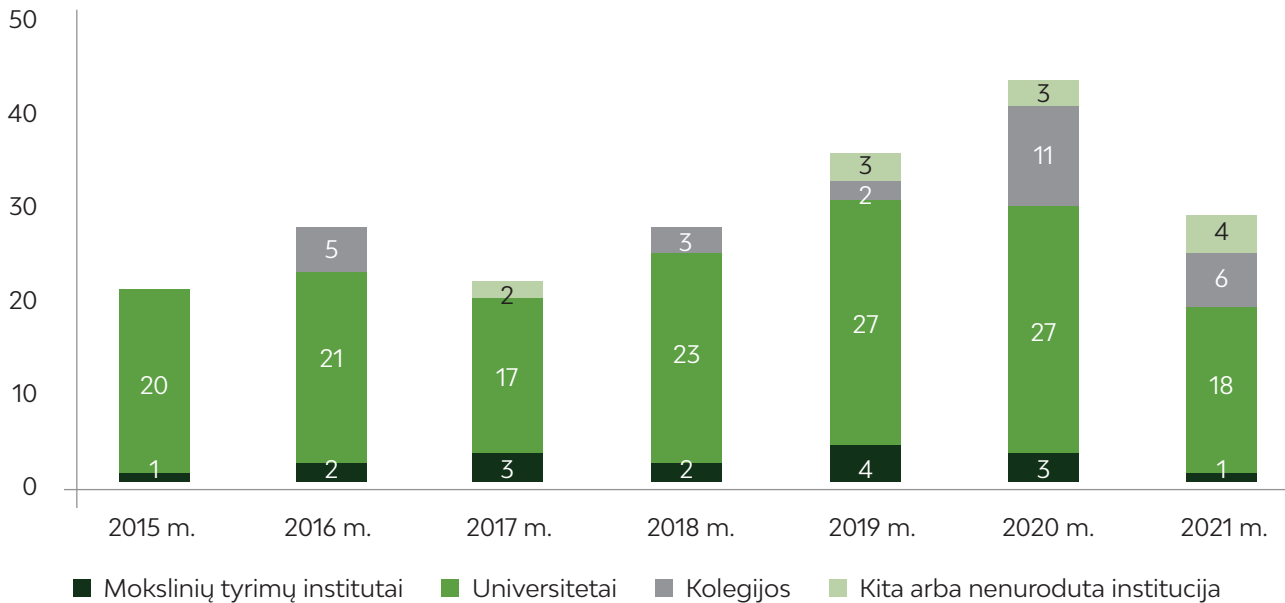
Tarnyba įgaliota atlikti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 123 straipsnyje nustatytų administracinių nusižengimų tyrimą. Tarnyboje vykdyti du administracinių nusižengimų tyrimai. Surašytas vienas nutarimas – atsisakyta pradėti administracinių nusižengimų teiseną, kai padaryta veika neturi administracinio nusižengimo požymių. Kitas administracinio nusižengimo tyrimas pradėtas dėl to paties asmens veiksmų, kuriam 2020 metais jau skirta administracinė nuobauda (įspėjimas), t. y. administracinio nusižengimo teiseną pradėta 2021 m. ir yra tęsiama 2022 m.

2.2. SKUNDAI DĖL GALIMŲ AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ PAŽEIDIMŲ

Ataskaitiniais metais Tarnyboje nagrinėti 29 skundai ir 1 skundo nagrinėjimas sustabdytas dėl vykstančio teismo proceso (2 lentelė). 4 iš 18 skundų, gautų ataskaitiniais metais, buvo išnagrinėti ir dėl jų priimti 3 kontrolieriaus sprendimai. 12 iš 18 (67 proc.) ataskaitiniais metais gautų skundų atsisakyta nagrinėti dėl to, kad skundas negalėjo būti nagrinėjamas pagal kontrolieriui MSI nustatytą kompetenciją (N=5), skundas perduotas MSI savireguliacijai (N=5), pareiškėjas atsiėmė skundą (N=1) ir dėl kitų teisės aktuose nustatytų priežasčių. 2 iš 18 ataskaitiniais metais gautų skundų tebėra nagrinėjami. 9 skundai, gauti 2020 metais, buvo išnagrinėti ataskaitiniais metais ir dėl jų priimti 8 kontrolieriaus sprendimai. Vieną skundą atsisakyta nagrinėti, perduodant jį MSI savireguliacijai, ir vienas skundas nagrinėjamas iš naujo.

Ataskaitiniais metais kitos institucijos persiuntė Tarnybai pagal kompetenciją nagrinėti 3 atvejus dėl galimų akademinės etikos ir (ar) procedūrų pažeidimų ar administracinių nusižengimų. Dauguma ataskaitiniais metais nagrinėtų skundų (62 proc.) buvo susiję su galimais akademinės etikos ir (ar) procedūrų pažeidimais universitetuose (3 pav.). Penktadalis ataskaitiniais metais nagrinėtų skundų (21 proc.) buvo susijęs su galimais akademinės etikos ir (ar) procedūrų pažeidimais kolegijose (3 pav.). Skundų skaičius dėl galimų akademinės etikos ir (ar) procedūrų pažeidimų universitetuose ir kolegijose, palyginti su 2020 metų duomenimis, išliko panašus: dėl minėtų pažeidimų universitetuose skundų skaičius padidėjo tik 1 procentiniu punktu, o kolegijose skundų skaičius sumažėjo 4 procentiniais punktais.

3 pav. Skundų skaičius 2015–2021 metais.

Vertinant, kokia skundų dalis MSI buvo svarstyta iki juos pateikiant kontrolieriui, pažymėtina, kad ataskaitiniais metais 64 proc. skundų, kurių pagrindu priimti sprendimai, nebuvo anksčiau MSI svarstyti (2019 – 86 proc., 2020 – 74 proc.). Darytina prielaida, kad 2021 metais, palyginti su 2019 ir 2020 metų duomenimis, pasitikėjimas MSI veikiančiais akademinės etikos komitetais augo, t. y. vidutiniškai didėjo 11 procentinių punktų.

2021 metais Tarnyba dalyvavo 33 teisiniuose procesuose, iš kurių 18 teisminių procesų buvo baigti ataskaitiniais metais (11 – Vilniaus apygardos administraciniame teisme ir 7 – Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme). Pastaraisiais teismų sprendimais / nutartimis buvo visiškai ar iš dalies panaikinti 5 kontrolieriaus sprendimai: 2017 metais priimtas kontrolieriaus sprendimas iš dalies panaikintas dėl kontrolieriaus priimto neteisėto įpareigojančio sprendimo (kontrolierius įpareigojimas MSI atšaukti sprendimą dėl aukštojo mokslo kvalifikacijos suteikimo pažeidė *lex retro non agit* (įstatymas neturi grįžtamosios galios) teisės principą); 2018 metais priimtas kontrolieriaus sprendimas visiškai panaikintas dėl pažeisto konstitucinio principo *lex retro non agit* (įstatymas neturi grįžtamosios galios); 2020 metais priimti 2 kontrolieriaus sprendimai visiškai panaikinti ir teismo įpareigota priimti naujus, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatas atitinkančius, sprendimus; 2021 metais priimtas kontrolieriaus sprendimas iš dalies panaikintas dėl skundo nagrinėjimo procedūrų pažeidimo.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo komiteto 2021 m. gegužės 5 d. posėdžio protokole Nr. 106-P-16 išdėstytus pasiūlymus ir rekomendacijas bei teismų praktiką, Tarnyboje ataskaitiniais metais patvirtintas Skundų nagrinėjimo ir tyrimų akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus iniciatyva atlikimo aprašas. Šis aprašas parengtas vadovaujantis MSI, Viešojo administravimo įstatymu, Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose,

įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, Tarnybos nuostatais, Tarnybos darbo reglamentu bei kitais norminiais teisės aktais. Aprašas parengtas atsižvelgiant į ENRIO Mokslinių tyrimų pažeidimų nagrinėjimo rekomendacijas (angl. *ENRIO Handbook: Recommendations for the Investigation of Research Misconduct*).

Apie trečdalį baigtų teisminių procesų (5 iš 18; 28 proc.) ir ataskaitiniais metais nebaigtų (šiuo metu vykstančių) teisminių procesų (7 iš 15; 47 proc.) inicijavo tas pats fizinis asmuo, t. y. ataskaitiniais metais daugiau negu trečdalį Tarnybos dalyvautų teisminių procesų (36 proc.) sudarė to paties fizinio asmens skundai. Be to, tas pats fizinis asmuo ne mažiau kaip 30 kartų kreipėsi į Tarnybą dėl įvairaus pobūdžio informacijos pateikimo ir kėlė abejones Tarnybos veikla kitose valstybinėse institucijose. Atsižvelgiant į Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 ir 10 dalyse nustatytus viešojo administravimo – efektyvumo ir proporcingumo – principus ir į tai, kad esant ribotiems Tarnybos žmogiškiesiems ir kitiems ištekliams susidaro nemažas darbo krūvis rengiant tam pačiam fiziniam asmeniui atsakymus, svarstytinas viso ar tam tikro valstybės sektoriaus išteklių, skirtų minėtu atveju, sisteminis vertinimas.

III. BENDRADARBIAVIMAS

3.1. NACIONALINIS BENDRADARBIAVIMAS

Tarnyba pasitelkė įvairius bendradarbiavimo būdus nacionaliniu mastu, pvz., kartu su Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba parengė atmintinę „Akademinės etikos ir lygių galimybių užtikrinimas mokslo renginiuose“, organizavo periodinius susitikimus su MSI akademinės etikos komitetais (plačiau žr. 1.1.1 poskyryje).

Pažymėtina, kad Tarnyba įsitraukė į Kultūros ministerijos ir aljanso „Baltas“ inicijuotų neformalių darbo grupių veiklą piratavimo problemoms Lietuvoje spręsti – Švietimo ir turinio vartojimo elgsenos pokyčių darbo grupę ir Reguliavimo ir praktinio teisės įgyvendinimo darbo grupę. Šių darbo grupių veikla siekiama, pasitelkus rinkos dalyvių ekspertinę patirtį, ieškoti sprendimų, kaip mažinti nelegalaus turinio naudojimą Lietuvoje.

Paminėtina ir tai, kad Tarnyba teikė informaciją Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, užpildydama tyrimo klausimyną apie tinkamas apsaugos priemones, taikomas tvarkant asmens duomenis moksliniams tyrimams pagal 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento) 89 straipsnio 1 dalį.

“ Duomenų tvarkymui archyvavimo tikslais viešojo intereso labui, mokslinių ar istorinių tyrimų tikslais arba statistiniais tikslais pagal šį reglamentą taikomos tinkamos duomenų subjekto teisių ir laisvių apsaugos priemonės. Tomis apsaugos priemonėmis užtikrinama, kad būtų įdiegtos techninės ir organizacinės priemonės, visų pirma siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi duomenų kiekio mažinimo principo. Tos priemonės gali apimti pseudonimų suteikimą, jeigu tie tikslai gali būti pasiekti tuo būdu. Visais atvejais, kai tuos tikslus galima pasiekti toliau tvarkant duomenis, iš kurių negalima arba nebegalima nustatyti duomenų subjekto tapatybės, tų tikslų siekiama tuo būdu. “

*Bendrojo duomenų apsaugos reglamento
89 straipsnio 1 dalis*

3.2. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Tarnyba tęsė dalyvavimą tarptautiniuose tinkluose: ENRIO (pvz., dalyvavo darbo grupės „Etika socialiniuose ir humanitariniuose moksluose“ susitikimuose, teikė siūlymus dėl gairių apie pranešėjus projekto, prisidėjo prie 1-ojo Europos kongreso „Mokslinių tyrimų sąžiningumo taikymas“ organizavimo) ir Europos Tarybos Švietimo etikos, skaidrumo ir sąžiningumo platformoje ETINED (angl. *Council of Europe Platform on Ethics, Transparency and Integrity in Education*) (pvz., teikė siūlymus dėl Ministrų komiteto valstybėms narėms rekomendacijų, susijusių su kova su sukčiavimu švietime bei etikos, skaidrumo ir sąžiningumo švietime skatinimu, projekto tobulinimo).

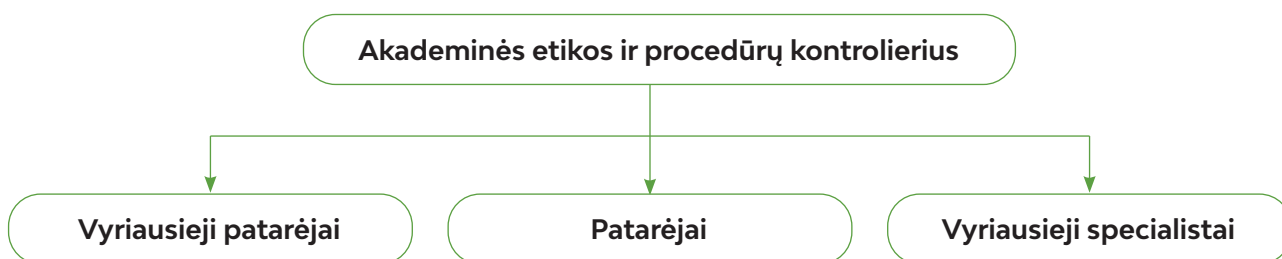
Tarnyba buvo pakviesta teikti siūlymus dėl Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo programos „Horizontas 2020“ lėšomis finansuojamo projekto „Responsible Open Science in Europe“ komandos parengto mokymo programos „Atsakingas atvirasis mokslas“ didaktinio modelio projekto tobulinimo. Be to, Tarnyba teikė statistinę ir kitą informaciją Slovakijos vidurinių mokyklų mokinių aljanso Mokinių kontrolieriaus darbo grupei apie Tarybos veiklą.

IV. TARNYBOS VALDYMAS

4.1. ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Tarnyboje neįkurta padalinių ar darbo grupių, todėl joje visi darbuotojai yra tiesiogiai atskaitingi kontrolieriui (4 pav.). Tarnyboje dirba valstybės pareigūnas, karjeros valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Tarnybos personalą sudaro vyriausieji patarėjai, patarėjai ir vyriausieji specialistai.

4 pav. Tarnybos valdymo schema.

Tarnybos karjeros valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičius – 10. Ataskaitinių metų gruodžio 31 d. Tarnyboje dirbo 7 moterys ir 1 vyras. Tarnybos darbuotojų amžiaus vidurkis – 43 metai.

Visi Tarnybos darbuotojai turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą: 2 iš 8 darbuotojų yra įgiję mokslo daktaro laipsnį, 5 iš 8 darbuotojų – magistro kvalifikacinį ar jam prilygintą laipsnį ir 1 iš 8 darbuotojų – bakalauro kvalifikacinį ar jam prilygintą laipsnį. Vertinant Tarnybos darbuotojų paskutinį įgytą universitetinį išsilavinimą pagal jo suteikimo metus, matyti, kad Tarnyboje dirba darbuotojai, turintys socialinių (pvz., teisės, viešojo administravimo, sociologijos, vadybos) ar fizinių (pvz., matematikos, informatikos) mokslų universitetinį išsilavinimą. Darbuotojai pagal paskutinį įgytą išsilavinimą yra Vilniaus universiteto, Vytauto Didžiojo universiteto ir Mykolo Romerio universiteto alumnai.

Ataskaitiniais metais 9 Tarnybos darbuotojai skatinti didinant pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą (pvz., 2019 metų duomenimis, Tarnyboje darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų vidurkis buvo 7,3, o 2021 metų duomenimis – 8,9), nustatant pareiginės algos kintamąją dalį, skiriant premiją.

Taip pat gerintos Tarnybos darbuotojų darbo sąlygos keičiant Tarnybos patalpas. Tarnyba persikraustė į erdvesnes patalpas, kuriose darbuotojams sudarytos sąlygos priimti asmenis atskirose, susitikimui pritaikytose, patalpose (pvz., teikiant individualias konsultacijas, nagrinėjant skundus, tiriant galimus administracinius nusižengimus), organizuoti susitikimus iki 15 asmenų grupei, tinkamai sandėliuoti Tarnybos įsigytas prekes ir atsargas, saugoti Tarnybos bylų archyvą ir kt.

4.2. FINANSINIAI IŠTEKLIAI

Valstybės biudžeto lėšos. 2021 metais Tarnybos vykdomai programai „Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos valdymas“ iš valstybės biudžeto buvo skirta 241 tūkst. eurų, iš kurių 173 tūkst. eurų sudarė lėšos darbo užmokesčiui. Pagal minėtą programą Tarnyba panaudojo 85 proc. valstybės biudžeto lėšų. Nepanaudotos lėšos, skirtos darbo užmokesčiui, sudaro 17 procentų. Pastarosios lėšos nepanaudotos dėl kelis kartus neįvykusių konkursų į tas pačias pareigas (pvz., nebuvo pretendentių, pretendentai neatvyko į konkursą).

Užsienio lėšos. Tarnyba trumpalaikiams darbo vizitams Suomijoje ir Norvegijoje skyrė apie 5 tūkst. eurų, kurių 60 proc. sudarė Šiaurės–Baltijos šalių mobilumo programos viešajam administravimui lėšos.

4.3. INFORMACINIAI IŠTEKLIAI

Tarnybos veiklos efektyvumas buvo užtikrinamas palaikant esamas informacines sistemas ir atnaujinant kompiuterizuotas darbo vietas. Tarnyba įsigijo 12 vnt. nešiojamųjų kompiuterių, kurių pagalba buvo sudarytos tinkamos nuotolinio darbo sąlygos tiek esant *force majeure* aplinkybėms, tiek užtikrinant teisės aktų, reglamentuojančių nuotolinį darbą, nuostatų įgyvendinimą. Taip pat Tarnybos salėje įrengtas vaizdo monitorius, kurio pagalba bus galimybė rodyti prezentacijas. Tarnyba neturėjo serverinės patalpų, todėl, siekiant užtikrinti elektroninės informacijos saugą, buvo įsigyta spinta serveriui.

Atnaujinta Tarnybos tinklalapio <https://etikostarnyba.lt/> administravimo sritis ir įdiegti nauji elektroninės informacijos saugos sprendimai.

V. TARNYBOS VEIKLOS PRIORITETAU 2022 METAIS

Atsižvelgiant į Tarnybos 2019–2021 metų veiklos rezultatus, 2022 metais numatoma tęsti 2021 metų Tarnybos veiklos 1 prioriteto ir išplėsti buvusių 2 ir 5 prioritetų (dabar 2 ir 3 prioritetų) įgyvendinimą:

- 1) akademinės bendruomenės neetiško elgesio prevencinių priemonių įgyvendinimas (I–IV ketv.);
- 2) atvejų dėl galimų akademinės etikos ir procedūrų pažeidimų ir galimų administracinių nusižengimų nagrinėjimo efektyvumo gerinimas (I–IV ketv.);
- 3) Tarnybos darbuotojų kvalifikacinių gebėjimų tobulinimas (I–IV ketv.).

<https://etikostarnyba.lt/>